

**Саволҳои имтиҳони давлатии хатм аз фанни бемориҳои сироятӣ барои
донишҷӯёни курси 5-уми факултаи тиббӣ-профилактикӣ**

1. Этиология, эпидемиология ва роҳҳои гузариши тифи шикам ва паратифҳои А ва В.
2. Патогенези тифи шикам ва паратифҳо.
3. Таъсири клиникаи тифи шикам: нишонаҳои асосӣ, марҳилаҳои ҷараёни беморӣ.
4. Хусусиятҳои клиникаи паратифҳои А ва В. Муқоиса бо тифи шикам.
5. Оқибатҳои тифи шикам: зухуроти клиникӣ, ташхис, ёри таъҷилӣ.
6. Принсипҳои ташхиси тифи шикам ва паратифҳо: усулҳои лабораторӣ ва асбобӣ.
7. Равишҳои муносири таъбиати этиотропӣ ва патогенетикии тифи шикам ва паратифҳо.
8. Аҳамияти эпидемиологии бактерионосирии тифи шикам. Тактикаи идоракунии носирон. Пешгирии тифи шикам ва паратифҳо.
9. Ташхиси дифференсиалии тифи шикам.
10. Этиология, эпидемиология ва патогенези амёбиоз.
11. Шаклҳои клиникаи амёбиоз.
12. Аломатҳои клиникӣ-колити амёбӣ: нишонаҳои асосӣ, ҷараён, оқибатҳо.
13. Амёбиози берунрӯда: нишонаҳо, ташхис, оқибатҳои эҳтимолиӣ.
14. Усулҳои ташхиси лаборатории амёбиоз.
15. Таъбиати амёбиоз: доруҳо, схемаҳои терапия барои шаклҳои рӯдаӣ ва берунрӯда. Пешгирии амёбиоз ва ҷораҳои беҳдоштӣ.
16. Ташхиси дифференсиалии амёбиоз бо дигар сироятҳои рӯда.
17. Эпидемиология ва патогенези ботулизм.
18. Классификатсияи ботулизм. Шаклҳои асосии клиникӣ.
19. Аломатҳои клиникаи ботулизм: нишонаҳои асосӣ, марҳилаҳои беморӣ.
20. Оқибатҳои ботулизм.
21. Ташхиси дифференсиалии ботулизм бо сактаи майнаи сар, миастения, синдроми Гийен-Барре.
22. Усулҳои ташхиси лабораторӣ: озмоиши биологӣ, РЗП (ПСР), ИФА, ҷудосозии ботулотоксин.
23. Тактикаи таъбиат ҳангоми ботулизм. Пешгирии ботулизм: ҷораҳои беҳдоштӣ, назорати консервабандиро.
24. Этиология ва эпидемиологияи захрсироят бо ғизо. Шартҳои пайдоиши оммавӣ.
25. Шаклҳои клиникӣ ва хусусиятҳои нишонаҳои захрсироят бо ғизо вобаста ба ангезанда. Оқибатҳо.
26. Принсипҳои ташхиси лабораторӣ ва дифференсиалии захрсироят бо ғизо.

27. Табобат ва пешгирии захрсироят бо ғизо.
28. Эпидемиология ва патогенези салмонеллэз.
29. Классификатсияи шаклҳои клиникии салмонеллэз. Аломатҳои клиникашакли гастроинтестиналии салмонеллэз.
30. Хусусиятҳои муқоисавии Аломатҳои клиникии шаклҳои генерализовани салмонеллэз, оқибатҳо.
31. Салмонеллэз ва нақши он ҳамчун сирояти дохили беморхонагӣ. Хусусиятҳои терапияи антибактериалӣ.
32. Усулҳои ташҳиси лаборатории салмонеллэз.
33. Ташҳиси дифференсиалии салмонеллэз.
34. Принципҳои табобат ва пешгирии салмонеллэз.
35. Эпидемиология ва патогенези дизентерия (шигеллэз).
36. Классификатсия ва аломатҳои клиникии дизентерия.
37. Оқибатҳои дизентерия. Тактикаи табобати оқибатҳо.
38. Усулҳои ташҳиси дизентерия.
39. Ташҳиси дифференсиалии дизентерия.
40. Тактикаи табобати дизентерия. Чораҳои зиддиэпидемиявӣ ва пешгирии дизентерия.
41. Эпидемиологияи вабо: манбаи сироят, механизмҳо ва роҳҳои гузариш, шароит барои паҳншавии эпидемиявӣ.
42. Патогенези вабо: механизми таъсири холероген, пайдоиши дарунравии обнок, дегидрататсия (камобӣ).
43. Классификатсияи вабо аз рӯи дараҷаи вазнинӣ ва ҷараёни клиникӣ.
44. Зухуроти клиникии вабо. Оқибатҳои вабо.
45. Усулҳои ташҳиси лаборатории вабо.
46. Ташҳиси дифференсиалии вабо.
47. Принципҳои табобат ва пешгирии вабо.
48. Давраи рушди аскаридҳо ва роҳҳои сирояти одамро шарҳ диҳед. Кадом зухуроти клиникӣ ба марҳилаҳои муҳочиратӣ ва рӯдаии аскаридоз хос мебошанд? Усулҳои ташҳиси аскаридоз. Принципҳои табобат ва пешгирӣ.
49. Роҳи гузариши энтеробиоз ва хусусиятҳои эпидемиологии бемориро нишон диҳед. Кадом нишонаҳо барои энтеробиоз дар кӯдакон ва калонсолон хос мебошанд? Ташҳиси энтеробиоз. Чораҳои табобат ва пешгирӣ дар коллективҳои муташаккил.
50. Давраи ҳаёти кирми *Trichuris trichiura* ва роҳҳои сироятро шарҳ диҳед. Кадом нишонаҳо дар трихосефалёзи сабук ва вазнин мушоҳида мешаванд? Ташҳис ва табобати трихосефалэз чӣ гуна гузаронида мешавад? Чораҳои пешгирӣ.
51. Давраи ҳаёти тасмакирми гов *Taenia saginata*. Роҳҳои сирояти одам бо тениаринхоз. Аломатҳои клиникии тениаринхоз. Ташҳис ва табобати тениаринхоз. Чораҳои пешгирӣ дар минтақаҳои эндемикӣ.

52. Хусусиятҳои клиникалии тениоз ва сититсеркоз (нейросититсеркоз ва ғ.). Усулҳои таъхис ва табобат. Пешгирии паҳншавии тасмақирми хук *Taenia solium*.
53. Давраи рушди тасмақирми васеи моҳӣ *Diphyllobothrium latum* ва роҳи сирояти одам. Дифиллоботриоз кадом нишонаҳоро ба вучуд меорад? Нақши витамини В₁₂. Таъхис, табобат ва пешгирии дифиллоботриоз.
54. Шаклҳои клиникалии фассиолёз: шадид ва музмин, нишонаҳои осеби ҷигар. Усулҳои таъхис, табобат ва пешгирии фассиолёз.
55. Давраи ҳаёти дилмоми гурба *Opisthorchis felinus*. Нақши соҳибони миёнарав ва ниҳой. Аломатҳои клиникӣ: описторхозии шадид ва музмин, осеби ҷигар ва гадуди зери меъда. Таъхис, табобат ва пешгирии описторхоз.
56. Эпидемиологияи вирусии гепатити А? Хусусиятҳои Аломатҳои клиникӣ ва оқибатҳои сироят.
57. Усулҳои таъхиси лаборатории гепатит, табобат ва пешгирии гепатити А.
58. Сохтор ва классификасияи вирусии гепатити Е. Хусусиятҳои эпидемиологӣ.
59. Чараёни клиникӣ ва оқибатҳои гепатити Е, хусусиятҳои чараён дар занони ҳомила.
60. Усулҳои таъхиси гепатити вирусии Е.
61. Табобат ва пешгирии гепатити Е.
62. Хусусиятҳои эпидемиологии вирусии гепатити В.
63. Нишонаҳои клиникалии гепатити шадиди В.
64. Аломатҳои клиникӣ ва оқибатҳои гепатити музмини В.
65. Усулҳои таъхиси лаборатории гепатити В.
66. Ваксинапрофилактика, схемаҳои муосири табобат ва чораҳои пешгирии гепатити В.
67. Роҳҳои гузариши вирусии гепатити С, омилҳои хавфи чараёни музмин.
68. Зухуроти клиникӣ, шаклҳои гепатити С, оқибатҳо.
69. Таъхиси гепатити С.
70. Равишҳои муосири табобати гепатити С, доруҳои нави зиддивирӯсӣ ва чораҳои пешгирӣ.
71. Таъхиси дифференсиалии гепатитҳои вирусӣ бо дигар патологияҳои ҷигар.
72. Сохтори вирусии гепатити D ва хусусиятҳои вобастагии он аз вирусии гепатити В. Роҳҳои гузариш ва хусусиятҳои эпидемиологии сирояти HDV.
73. Зухуроти клиникӣ: коинфексия ва суперинфексияи HDV дар заминаи HBV.
74. Усулҳои таъхиси вирусии гепатити D. Тактикаи табобат ва пешгирии гепатити D.

75. Сохтор ва давраи ҳаёти вируси норасоии масунияти одам (ВНМО)-ро тавсиф диҳед. Роҳҳои асосии гузариши ВНМО кадомҳоянд? Хусусиятҳои гузариш дар гурӯҳҳои гуногуни хавф.
76. Патогенези сирояти ВНМО ва механизми осеби системаи масуниятро шарҳ диҳед.
77. Марҳилаҳои чараёни сирояти ВНМО. Зухуроти клиникӣ сирояти шадиди ВНМО ва усулҳои ташҳиси он.
78. Зухуроти клиникӣ сирояти ВНМО (дар марҳилаи БПНМ) ва усулҳои ташҳиси он.
79. Кадом сироятҳои оппортунистӣ барои беморони гирифтори ВНМО бештар хос мебошанд?
80. Нақши бори вирусӣ ва шумораи ҳуҷайраҳои CD4 дар мониторинги сирояти ВНМО. Усулҳои ташҳиси лаборатории сирояти ВНМО: санҷишҳои серологӣ, РЗП (ПСП), иммуноблоттинг.
81. Принципиҳои асосии терапияи антиретровирусӣ (АРТ), ҳадафҳо ва марҳилаҳои таъабат. Таъсири тарафӣ ва оқибатҳои терапияи антиретровирусӣ.
82. Пешгирии сирояти ВНМО: пешгирии пеш аз тамос ва баъди тамос (постконтактӣ), чораҳои коҳиши хавф.
83. Хусусиятҳои эпидемиологӣ ва патогенези грипп.
84. Аломатҳои клиникӣ грипп, оқибатҳо ва ташҳиси дифференсиалӣ.
85. Усулҳои ташҳиси лаборатории грипп. Ваксинапрофилактика ва терапияи грипп.
86. Морфология ва геноми коронавируси SARS-CoV-2. Роҳҳои гузариши SARS-CoV-2 ва эпидемиологияи COVID-19.
87. Зухуроти клиникӣ COVID-19, классификатсияи вазнинии беморӣ. Ташҳиси COVID-19: РЗП (ПСП), санҷишҳои антигенӣ, серология.
88. Равишҳои муосири таъабат ва пешгирии COVID-19, аз ҷумла ваксинапрофилактика.
89. Аломатҳои клиникӣ парагрипп, оқибатҳо ва ташҳиси дифференсиалӣ. Усулҳои ташҳиси лабораторӣ ва терапия.
90. Аломатҳои клиникӣ сирояти риновирусӣ, оқибатҳо ва ташҳиси дифференсиалӣ. Усулҳои ташҳиси лабораторӣ ва терапия.
91. Эпидемиология ва патогенези сирояти менингококкӣ.
92. Аломатҳои клиникӣ менингити менингококкӣ ва менингоэнцефалит.
93. Аломатҳои клиникӣ менингококкемия.
94. Ташҳиси дифференсиалии сирояти менингококкӣ.
95. Ташҳиси сирояти менингококкӣ: усулҳои тасдиқи лабораторӣ.
96. Принципиҳои таъабати сирояти менингококкӣ.
97. Чораҳои зиддиэпидемиявӣ ҳангоми авҷгирии сирояти менингококкӣ. Ваксинапрофилактикаи сирояти менингококкӣ: намудҳои вакцинаҳо ва схемаҳои иммунизатсия.

98. Зухуроти клиникӣ ва ҷараёни бемории Ласса. Ташхис ва усулҳои пешгирии бемории Ласса.
99. Ангезанда ва роҳҳои гузариши вируси Денге. Шаклҳои клиникии Денге ва нишонаҳои асосӣ.
100. Аломатҳои клиникӣ ва хусусиятҳои ҷараёни таби хунини Эбола. Ташхис, табобат ва чораҳои пешгирии вируси Эбола.
101. Хусусиятҳои эпидемиологии таби хунини Крим-Конго: хусусиятҳои вирус ва хосиятҳои он.
102. Аломатҳои клиникитаби хунини Крим-Конго: марҳилаҳо, нишонаҳо ва оқибатҳо.
103. Усулҳои ташхиси таби хунини Крим-Конго: тадқиқоти лабораторӣ ва серологӣ.
104. Ташхиси дифференсиалии таби хунини Крим-Конго.
105. Принципҳои табобат ва пешгирии таби хунини Крим-Конго.
106. Этиология ва эпидемиологияи сибирӣ захма (сӯхтанӣ). Патогенези рушди беморӣ дар шаклҳои гуногуни сӯхтанӣ.
107. Шаклҳои клиникии : пӯстӣ, шушӣ, рӯдаӣ.
108. Аломатҳои клиникӣ ва ҷараёни шакли пӯстии сӯхтанӣ.
109. Аломатҳои клиникӣ ва ҷараёни шакли шушии сӯхтанӣ.
110. Ташхиси сӯхтанӣ: усулҳои лабораторӣ, ташхиси фарҳангӣ (культуралӣ) ва серологӣ.
111. Ташхиси дифференсиалии сӯхтанӣ бо дигар сироятҳо.
112. Принципҳои табобати сӯхтанӣ. Пешгирии сӯхтанӣ.
113. Этиология ва эпидемиологияи бруселлэз. Патогенези бруселлэз ва хусусиятҳои ҷавоби масунияти организм.
114. Аломатҳои клиники бруселлэз: шаклҳои шадид, зершадид (субшадид) ва музмин.
115. Ташхиси бруселлэз.
116. Ташхиси дифференсиалии бруселлэз.
117. Табобат ва пешгирии бруселлэз.
118. Эпидемиология ва патогенези ҳорӣ (бешенство).
119. Аломатҳои клиники ҳорӣ: шаклҳо ва марҳилаҳои беморӣ. Ташхиси дифференсиалии ин сироят.
120. Табобат ва ташхиси лаборатории ҳорӣ.
121. Пешгирии ҳорӣ: вакцинасия ва чораҳои пешгирии фаврӣ пас аз газидани ҳайвон.
122. Роҳҳои сирояти кузоз (столбняк) ва омилҳои хавф.
123. Патогенези кузоз: таъсири тетаноспазмин ба системаи асаб.
124. Аломатҳои клиники кузоз: нишонаҳо, марҳилаҳо ва оқибатҳо.
125. Ташхиси кузоз: меъёрҳои асосӣ ва ташхиси дифференсиалӣ.
126. Табобати кузоз.
127. Пешгирии кузоз: вакцинасия ва коркарди захмҳо.

128. Роҳҳои гузариши вараҷа (малярия) ва хусусиятҳои эпидемиологии беморӣ. Давраи рушди плазмодии вараҷа дар организми одам ва миҷаки интиқолдиҳанда.
129. Патогенези вараҷа ва сабабҳои рушди камхунӣ (анемия).
130. Аломатҳои клиникаи шаклҳои гуногуни вараҷа (се рӯза, чор рӯза, тропикӣ).
131. Ташҳиси вараҷа: микроскопия, санҷишҳои зуд (экспресс) ва РЗП (ПСР).
132. Ташҳиси дифференсиалии вараҷа.
133. Табобати вараҷа: доруҳои хати аввал (асосӣ) ва муқовимат (ба доруҳо).
134. Хусусиятҳои ҷараёни клиникаи вараҷа дар кӯдакон ва занони ҳомила.
135. Пешгирии вараҷа: химиопрофилактика ва ҷораҳои мубориза бо миҷаҳо.
136. Аҳамияти ошкорсозии барвақт ва терапияи хос (спесификӣ) дар шаклҳои вазнини вараҷа.
137. Хусусиятҳои эпидемиологӣ ва патогенези лейшманиози виссералӣ.
138. Аломатҳои клиникаи лейшманиози виссералӣ: нишонаҳои ибтидоӣ ва дер (охир).
139. Ташҳиси лаборатории лейшманиози виссералӣ. Нақши биопсияи мағзи устухон ва испурҷ дар ташҳиси лейшманиози виссералӣ.
140. Ташҳиси дифференсиалии лейшманиози виссералӣ бо дигар сироятҳо ва бемориҳои гематологӣ.
141. Усулҳои муосири табобати лейшманиози виссералӣ: доруҳои хати аввал (асосӣ) ва захиравӣ (резервӣ). Таъсири тарафӣ ва оқибатҳои терапияи лейшманиози виссералӣ.
142. Пешгирии лейшманиози виссералӣ ва омилҳои таъсирбахш ба натиҷаи беморӣ. Пешгирии лейшманиози виссералӣ.
143. Хусусиятҳои эпидемиологӣ ва патогенези лептоспироз.
144. Аломатҳои клиникӣ ва оқибатҳои лептоспироз.
145. Ташҳиси лабораторӣ ва дифференсиалии лептоспироз.
146. Табобат ва пешгирии лептоспироз.
147. Эпидемиология ва патогенези вабои тоун (чума).
148. Аломатҳои клиникаи шаклҳои гуногуни тоун ва оқибатҳои онҳо.
149. Ташҳиси лабораторӣ ва дифференсиалии тоун.
150. Табобат ва пешгирии тоун.